

Wochent

Ar pascha wissuschehliga augsta Keisera wehleschanu.

N. 19.

Sestdeena, 12. (24.) Mai

Malsa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kip.

1873.

Rahdita jz.

Geksemmes finnas. No Nihgas: Wiss. gubernators iereisjois, — paueblesch. sunnu deht, — flohlotaju konferenze, — Latv. breder. nofr. No Madalinas dr.: Hub. L. ammata-swehtli. No Pehterburgas: P. Kessijos Schahla sagaidishana un vahr lihwas karri.

Ahrsemmes finnas. No Wahzijas: Keisers jaunois basniz.-listumus apstiprinajis un zittas daščadas finnas. No Widnes: nelaimes deht fajukhanas naudas leetās. No Italijas: Garibaldis, — strīdes flohsteri un garrigneku deht. No Nobmas: vahr pauelesku. No Spanijas: dumpja finnas. No Amerikas: laischanahs ar India-neescheem.

Jauakahs finnas.

Waleja wehstnize. Lehrinsh. Bilveku sagli Melsitā. ic.

Peelkumā. Darri to darri, apobhma gallu. Stahstini. Jautschana gudrineekeem. Grandi un sedi.

Geksemmes finnas.

No Nihgas. Widsemmes gubernators, barons v. Wrangell 6tā Mai aitbrauga us Pehterburgu un pa to laiku, kamehr mahja nebuhs, winna weetu pahrvalda wize-gubernators.

— Nihgas wezzakais polizei-meisters irr nolizzis, fa weenam beedram no lohpu-aistahweschanas beedribas buhs us to raudsift, fa ta sunnu kerschana te pilsfehtā neteef isdarrita us neschehligu wihsī; un ja fur ta notisku, tad tam tahds pahrkahpejs teesahm jausdohd. Pehz schahs nofazzishanas weenam lohpu-aistahweschanas beedribas lohzelkam ta finnaschana jau usdohtu.

— Widsemmes flohmeisteri favu scha gadda konferensi noturrefchoht Waskā 18. un 19. Juli, kur tad arri swinnehs tohs swehtkus, la jau 25 gaddi palikkuchi, kamehr Widsemmes flohlotaji ilgadda konferenzi jeb fanahlschana noturr'. Vahr to wissu skaidra-

las finnas schinni paschā lappā dohd Widsemmes flohlu preefschneeks Guleke fungz. — Burtneekos Bewerina dseedataju beedriba 17tā Juni svehtischoht

— Nihgas Latweeschū beedribas runnas-wihru sapulzē 6tā Mai tiffa norunnahts, wissus Latweeschū grahmatu lohpmaurus un drikketajus mihligi lubgt, lat no latras Latweeschū grahmatas, ko tee us sawa rehjina leek drukkaht un paschi pahrdohd, schahs beedribas grahmatu krabtuwei nowehletu weenu esemplari, jo tif us tahdu wihsī tai warretu isdohtees tiff pee pilniga grahmatu krabjuma.

No Madalinas drandas Balt. wehstn. finno, fa 1mā Mai turrenes flohmeisteris un ehrgelu buhwetojs H u h n fungz noswinnejis favus 50 gaddu ammata-swehtkus. Winna dehls, tas senn pasihstams suntes mahlderis no Wihnes israhidischanas arri bij atbrauzis us scheem gohda-swehtkeem.

No Kursemmes. Piltenes apriala prahwests, Chdoles mahzitajs, konsistorialrahts Karl Schmidt 6tā Mai deenā noswinnejis rettu gohda-deemu, jo tai deenā palikkufchi 50 gaddi, kamehr winsch eeswohtiks par mahzitaju. (Latv. Aw.)

No Pehterburgas awises stahsta, la tik ko tee wesofschana habs svehtli pabeigti, runnajoht attal vahr zitteem tahdeem svehtkeem, prohti, kad atreisochoht Kreewijas galwas pilsfehtā Perseeschū Schahls Nasr-eddin. Schis Schahls jeb tehnisch effoh tas zettortais waldineeks no tahs taggad walbidamas zilts un winsch effoh d'simmiss 1830 gaddā. Winsch effoh tas pirmais, kas Persija karra-spehku eetaisjisis pehz Eiropeeschū wihses un winna laikā salvati dab-

bijzicht glietu apgehrbu un riftigu lohni. — Schi arr buhfschoht ta pirma reisa, kad weens Persijas waldineeks us Eiropu reiso un scho reisofchanu gan warroht turreht par svehtibu preefsch winna pascha semmes. Bet Kreewija arr warroht ar labbu prahtu schabdu weest usnemt, jo Schahls sawa laikä ar ween bijis labs un draudsigi kaimiasch. Us Eiropu reisohit winisch jau fenn wehlejees, bet wehl newarrejis sawu padohmneku mahnutizzibu pahrwarreht, kas Schahla reisofchanu us ahrsemmehm neturoht par labbu. Winisch labprahrt gribboht apmekleht tohs semmes, ar furrahm wiensch draudsigi dñshwo. — Isgahjuschä Dezembera mehnest ihpaschs wehstneeks no Schahla suhtichts atnahza Pehterbürgä un augstam Keiseram atnessa wehstnizi no sawa Schahla rastitu, kuria Schahls wehlahs, ja augstam Keiseram tas nebuhu pretti, schinni pawaffara nahkt winnu apmekleht. Augstais Kungs un Keisers ar ihpaschu wehstnizi no Sawas pusses Schahlam atbildeja, ka wiensch zerrejoh, ka ta libdsschinniga draudsigi starp winneem palitschoht wehl leelaka un stipraka, kad paschi kohpä satitschoht un tadeht wiensch lubhsoht, lai Schahls drohfschi tizzoht, ka wiensch ar wissu-leelaku ustizzibu un gohdu te tikschoht usnemts. — Kreewijas wehstneeks, kas Persijas galwas pilseebtä dñshwo, Schahlu pawaddischoht libds Kreewijessemnes rohbeschahm, libds Reichti. Te atkal zits Kreewijas wehstneeks winnu fanems, lam Pehterbürgu. Ta tad wiss tas zettsch noslühmehts, kur Schahls pa semmes-zekku un kur atkal pa uhdeni reisofchohi, kur apmettischootees, zil ilgi tur pa-litschoht, kur malstti ehdishchoht un t. pr. Bet kad taggad Schahls Kreewija jau eereisojis, tad zefsim preefschä tohs jaunakahs finnas. — No Astrachanas finno, ka Astrachanas gubernators Persijas Schahlam us juhru pretti brauzis, kur 2trå Mai pulst. 9 wakkara to satizis. Gubernators Schahlu apfweizinajis par laimigu pahrahnatschanu us Kreewiju. 3. Mai pulst. 3 pehz pusd. Schahls Astrachana eereisojis, kur ar leelu gabbalu schaufchanu un kauschu gawileschanu tizzis fanemts un kur tam Perseschu tautas meldju usspehleja. Sawä dñshwoekli, kas tam gubernatora nammä eerahdihs, to Janehma gohda-waktis un kad dauds mas bij atpuhtees, tad wehlejabs redseht ugguns-dsehseju komandu, pahr to newarreja deesgan ispreecatees, zil ahtri un isweizigi tee strahdaja. Tad sliegel-atjutantam Besak usdewa, winna wahrdä teem isbarritajeem patektees. Wakkara Schahls gahja teateri, kur atkal ar sawas tartas dseesmu tikkä usnemts; teateri israhdijs „Kreewu kahsas,” — so tam atkal leels preeks bij redseht. 4ta Mai Schahls reisova tahtak un 5ta pulst. 5 pehz pusdeenas eereisija Zarizina. — Salka, ka Schahlu gan us tahdu wihsi Pehterbürgä nesagaidischoht, ka Wahzijsas Keiseru, — te nebuh-schoht til dauds farrogus istahvidt un nebuh-schoht

arr tahta farra-wihru rihschchanabs; — bet winnu fanemischoht atkal ar sawadu leelu stahli, kahdu Austruma waldineeki zeenijoh. Schahlam te Kreewija preefsch sawas tehreschanas teek dohti 15,000 rubli us deenu.

No Pehterbürgas. Schejenes behres awisehm is Kasalinskas teek jianohis ta: 2trå Merz eenahza Kasalinskä 20 no Kihwas suhtiti wehstneeki, kas te atmedda 21 wangotus Kreewus. Schee wehstneeki bij nahkuschä pa Aral-esera rihtena kastu un no Kihwas libds Kasalinskä winneem isgahjuschas 30 deenas. 12 deenas no weetas nahkuschä pa kahdahn steppehm, kur uhdeka nemas narv un kur tadeht neegu bruhkuschä uhdeka weetä. — Schee wangneeki pa daschahm reissahm un daschäas weetas tikkuschä fanemti. Leelaka dalka no scheem irr familiu tehw; bet ne weens no winneem nebij ilgal ka 4 gaddus Kihweeschu wangibä fabijis. — Kihwas kahns taggad no Kreeweem fabijees, ranga ka warredams, winnu bahrfsibu rendehnt un tadeht tohs wangneekus pats labba prahtä jau suhla atpakkol. Bet tas wianam schoreis nelo nelihdsehs, jo kapebz tad gan Janehma un kapebz nedewa atpakkat agrak, kad ar lehnibu tohs atpakkat pagebreja? Tapat jau zittreis darrija Abessinijas kehnisch Leodors, kas sawus wangneekus tik tad isdewa, kad Angli ar sawu farra-spehlu tam jau bij pee durrihm.

No Pehterbürgas. Muhsu karra-pulki taggad arween tuwaki nahk pee Kihwas rohbeschahm un bährga jeema arr tur jau fenn duhs veigijehs, jo finnas no 31. Merz salka, ka leetus libstoht un tas jau effoh usflattams par pawaffaras wehstneesti. Karra-pulkeem irr libds trihsfahrtigs krahjums karrawajadsiba un inscheneereem arri 4 dselses pahrlee-fami tilti, kurru katis us diwahm laiwahm stahw. Arri irr haggatigi gahdahts par lasaretu gustahm, slimneeku sahlehm un tapat ar wissadu pahrtifku un wirsneekeem irr zeeschä pawehlehts, pahr saldatu wesselbas fargaschyanu un wissahm waijadisibahm gahdaht. — No Kasalinskas pulka finno, ka daschäas weetas tai zekta no Sir-Darjas us Irkibai, ihpaschi tur, kur pa nahti apmettischoes, atradduschä atkas peemestas ar Schahdeent tahdeem trahmeem un ar leelu pahlinu teem maijadsejis tohs papreetsch istihriht. Irkibalä kahdas deenas usturredamees, winni few masu konsti taishjuschä, prohti, ar wallehm, lam leelgabbalus wissu tikkuschä. Krassnowodskas pulks 17ta April pee Igda atkas aishahzis, tur winnu jahtneeki weenam Turkmeni zeemam usbruktuschä ar ko bijis jafaujahs — ka jau effam peeminnejuschä 18ta Nri. Bucharus emirs muhsu karra-pulkus ne taht no sawahm rohbeschahm lizzis apfweizinah un teem apfohljisis wissadu pahrdsigi.

Ahrsemmes finnas.

No Wohzijas. Keisers Willem, mahja pahrahnazis, apstiprinaja tohs jaunohs basnizas tikkumus, kas nu wissahm tautas un fungu sapulzehm bij

zauri gahjuschi un ar balsu wairumu wissur tikkuschi peenemti. Tikkai kahdas deenas preefch scho lakkumu apstiprinaschanas Tuldas biskapu konferenzē bij nospreests, wissus garrigeekus un kattolu tizzigus winnu aprinkos, ja tee winnu to biskapu pa-wehleschanahm pretti laizigas waldischanas lakkumeem padohschotees, no basnizas draudses isschikt. Ja schahds biskapu spreediums kahdas deenas wehlak buhtu isdohts, — pehz basnizas lakkumu apstiprinaschanas, tad wissi tee biskapi, kas ta spreedusch, buhtu krittuschi strahpē pehz Bruhisgas sohda lakkumeem. — Tad wehl keisers no ammata atlaidis libdsschinnigu andeles-ministeri Ikenpliz, kas ne-effoht wis ihsti derrigs tai ammatā bijis un tam laudis wairs neustizzejuschees. Taggab par andelesministeri eezelis Dr. Achenbach. Safka, fa, ja Ikenpliz nebuhtu atlaists, tautas weetneku sapulze arri nebuhtu wal-dischanai atmehlejuse tohs 120 millionus dahlderu, kas tai wajadsgigi preefch dselsu-zelleem. — Keisers 17tā Mai braufchoht us Wihnes israhdischanu. — Wahzijas krohna-prinzis no Wihnes aisbrauzis us Italiju. Wihne winsch tizzis warreni apgohdahts un wissur ar leelu gawileschanu usnemts. Safka, fa us Austrījas rohbeschahm tam notizzis tas johts, fa 1000 zigari nokiblati, preefch fa wiana fullaini bij aismirfuschi muitas-schmi isnemt.

Wehl no Wahzijas. Bittas Wahzijas awises no garra laika ispauduschas tahdu sinnu, fa Wahzijas keiseram Willemam fleplawu lohde grid-bejuſe gallu darriht, bet ihsti nesinn pateikt to weetu, fur tas gaddijees. Bittas safka, fa us Kreeniju reisojoht Insterburgā, zittas atkal teiz, fa Pehterburgā pee tahs leelahs farra-wihru rihofschanahs. To-mehr wissas schahs finnas irr neest un blehnas ween, kas ispaustas no naidigeem un flandigeem zilweleem. — Bittas Wahzijas awises atkal par jaunu usazina naudu falaffit preefch Luttera poeminas-schmes Eislebene. Agrak jau tikkuschi falaffiti 10,000 dahlderi, bet tas farschs, kas 1870 gaddā iszehlees, scho darbu isjauzis un aiskawejis un tadeht taggad tas no jauna eefahkams.

No Wihnes. Jaunakahs finnas is turrenes stahsta, fa tur ta fajufschana naudas leetas ne-effoht wis noslabpeta, bet dauds zilwei jaur to krittuschi nelaimē un no baggatibas dīstā nabbadibā, pee fa zitti tā iszamissuschees, fa paschi sem gallu darrijuschi un zitti pasifikuschi ahrpräftigt. Tā jau warr notlt, kad laudis pehz leelahm prozentehm tihlodami weegla prahā kluafa tohs, kas minneem tahdas sohla. Tā arri tur schinnis laikos fazebluschaħs wissadas beedribas, kas ar sawahm atzijahm pehz naudas sveijoħusħas un kas to mehr wattrak wistiba ween biluſe; jo fur nu lat laudis leek tahbus pa-pihrus? Sinnams, fa wistus ammatnekk paschi gan finnħas faktu arrast, fur sawu sabobsibu flejpt.

No Italijas. Wezzais Garibaldis atkal bewis sunnah, fa winsch wehl djsħws un saweem braugeem

weħstnizi laidis, ar lo scheħlojabs, fa Italija wehl newarroht trahpiht to zellu, kahda tai waħjagoht eestahħees. Wissi winna wahrdi israhda to, fa winsch weħlaħs un kahro Italijah republikas waldischanu. Brihums gan, fa wezzais negribb sapraſt, zif ne-laimes schahda jauna republikas waldishana jau padarra Franzija un Spanija. Schahs semmies winsch Italijat stahda par preefchijiet.

Kā jau no agrakahm finnħam effam dsirdejuschi, ministeri istaifischi lakkumu Italijas kloħsteru un garrigeeku ordenu deħl, fo għibb nozelt; bet tau-tas weetneku pulka dauds taħdu, kas tam lakkum am pretti. — Tadeht laudis, kas waires negribb panejt garrigeeku nastas un mußtaħħasħas, fataifjabs ġapulzetees pee kienina pils un pagħreħt, lai Italija darroht tāpat fa Wahzjemmè u lai pawissam nozzeħoħ kloħsterus un garrigeeku kahrtas. Wal-disħana taħdu sapulzi nettureja par labbu un fuhtija saldatu pretti, kas lai laudis aptur; bet fċhekk tif ahtri nepeela idahs wis un zaur to noti kka ħażwa kaufħanabs un dasheem garrigeeku aistħaqbet-wetajeem nogħiha flifti.

No Rohmas arween naħi finnas pahw pahwestu, fa tas il-deenas paleekoh wajjalis im la stipri ween jau fataifotees us jauna pahwesta ismeħleħ-sħanu, lai gan wehl nar finnams, fur to weħleħ-sħanu ihsti noturreħsħoħt, moi Rohma, jeb fur zittur. Taggab wajagħoħ to 81 gaddus wezzo teħwu ne-fħus ween neffah u īad fo wairak dabbu ħoħġi run-nahħt, tad apgħibxhoħt. Dokteri nemas wairs nejjohħt no winna proħjam. — Pee pahwesta apstiprinasħħas Spanija fħoreis newarroħt ne weenu wahħdu sażżejjħ tapeħż, fa tai ne-effoħt ne kahda ihsta wal-disħana un Wahzjempmes keiseram, kien taggad ta warra preefch wissas Wahzjempmes, Watilana wal-dineki laikam runnafċoħt pretti.

No Spanijas. No turrenes flaidras finnas doħt nemas nar eespejħams; jo dauds finnas ab-semmju awisej atroħħabs, kas nemas nar stahstas no eefahkuma, bet no widdus, jeb arri no pakkal galla. Peħz dasħħam finnħam israhħabs, fa Karlisteeem taggab atkal wirroħha un tee weetu weetħam wal-disħana farra-pułlus pahrspejħuschi. Jannakahs finnas no 15tā Mai stahsta, kien nakti us 15tā Mai pee Nawarras pahw rohbeschahm pah-ranħjis Karlos pats un sawu armiju, kas jau 15,000 wihru leela, pats buhxoħt waddiħt um tad u sworreħt woi miri. Pasħom zittrejsej jam presidentam mäschallim Serrano u sgħajnej nelaime, fa laudis għibbejuschi to noxiżt un labbi fa Anglu weħstnekk Layards winnu isglahbis un palihdsejjes us Franziju aismult. Nabbags lizzis nodxiżt sawas leelahs uħħas, peelizzis leeku balanbaħru, apwilżiż wezzas reisnekk drħnas, fa tad arr paschi spijoni un zitti eedibhwotati par Anglijas weħst-nekku noturrejuschi. Taħdu wiħse winsch laimigi tikkie Anglu fuggi eelsħa.

No Amerikas. Seemet-Amerikaneschchi ar to larru prett Modok-Indianeescheem wehl leelaku kaunu peedsihwojuschhi. Kad Indianeeschi sawu wezzo lehgeri astahjuschhi, tad Baltee gahjuschhi usmelleht to jauno lehgera weetu un 5 juhbdes tahtak to arri usgahjuschhi. 26ta April no generala Gillem suhiti Baltee un 14 draudfigi Indianeeschi gahjuschhi tuwak ne wis teem Modok-Indianeescheem uskrist, bet til ween redseht, ka tee nomettuschees. Isluhki sinova, ka neweens Indianeets tur ne-essoht redsams un tadeht jahmekki jahja tahtak. Bet us reis fahka winneem pretti schaut un 6 Indianeeschi parahdijahs. Kamehr nu Baltee us prettiturrefchanohs fataijahs, tamehr Indianeeschi no labbahs pusses scheem gahja ween wirfu un wirku kahjineekl isklidba, — til weens offizeeris un 4 salbatt palifka us weetas. Mas minutes wehlak arri no kreisahs pusses Indianeeschi schaudami parahdijahs un nu bij Baltee no wissahm pusehlm opstahti, bet ta weeta bij tahda, ka wian tohs Indianeeschus nemas newarreja redseht. Soldati fabihjuschees behdsa un ne weens offizeris newarreja pawehleht, jo schee bij wissi nokauti voi ewainoli, ir no salbateem wairak nelk puse bij krittuschi. Zitti gan paslehphahs plaisumos un allas, bet ir tur Indianeeschi wianus atradda un noschahwa. — Pa nakti uswarretaji nehmahs uswarretohs kap-paht un teem galwas dihraht (skalpeerecht) un daschs tifka ar negantahm mozhishchanahm nogallehts. — Tikkai kahds masums ewainotu ainsnaha lehgeri pee generala Gillem pastahstiht, kas notizzis un schis mu suhtija jahmekkus un kahjineekus turp; bet Indianeeschi tohs pamannijuschhi, laibahs lappas un nu Baltee warreja panemt sawus ewainotohs un krittuschihs, no kurreem zitti ta bij famoititi, ka tohs wairs newarreja pasht. Indianeeschi bijuschi brangi ap-brunnaujuschees, zitti ar 2 flintehim un wehl ar revoltvereem un winneem tikkai 4 krittuschi. — Wissa semme tagad lohti nikna us Indianeescheem un newari deesgan isbrihnotees, kas Modok-Indianeescheem tahs farra-waijadibas apgahdajuschhi. Generals Schermannis tizzoh, ka winneem zitti Indianeeschi, voi arr kahdi Baltee effoht par draugeem, jo wian paschi newarreht wairak buht ka til kahdi 60 wihi; waijagoht tahs pawissam isleetaht, bet ka teem peetilt?

— Is Nujorkas raksta, ka tur labba teesa bag-gatu schihdu no Rumanijas ainsnahluschi, kas ap-nehmuschees tur Nujorkas dakk eetcajht schihdu koloniju. Schi iswehleta weeta effoht netahk no tahs walstes galwas pilsschetas Linkolnas un effoht preefsch semlohpibas lohti augliga un labba weeta. Nujorka kahdu schihdu beedriba sadewusehs lohp, kaes apnehmuschees schobs sawus tizibas beedrus fanemt. Kad wiss buhschoht pehz waijadibas apgahdahs, tad pa pulkeem 3 lihds 5000 schihdi ween reisja pahr Antwerpeni dohchotees us Ameriku, un ta tee eschoht, lihds kamehr wissi tee 50,000 buhschoht turp aissgahjuschhi. — Laimiga ta semme, is

furras schee sisseni aisees. Warretu no muhsu Rihgas arr kahdus pahri tuhksitoschus Joffetus ar wifahm Sorrehm, Vankeleem un Perezeem lihds nemt.

Taunakahs simmas.

No Pehterburgas, 10ta Mai. Schodeen pusdeena Persijas Schahs te cerejaja. Kad bij faswezinaeas ar muhsu auguste Keisera familiu, tas dahmij to augsto westi farchma, tad angstais Keisers ar sawu westi diwjuhgu ratiots brauza us seemas-pilli, tur to ar leelu gohdu uschhma.

No Rohmas, 10. (22.) Mai. Bahweste wahjids us mirschahu un kardinat bishdamees, ka pehz wiana nomirschanas nemers nefazellehe, luhgufsi ahjemju waldischanas, lai Watikana pilli nemim sawa pattehruum.

Walleja wehstuize.

II.

Mihko Draweneek!

Scho deen' mi atkal tahtaki par Latweeschu dsee-daschanas-fwehltkeem farunnaasimees. Simmas, ka labbi buhtu, ka tapat Juhs un arri zitti, kas naw dseedataji, jau pee laika few Rihga mahjas-weetu farumatu; jo tas warr notilt, ka tahda laikä, tur wissai dauds laudis Rihga atrohdahs, dascham, kas pee laika few naw weetu apgahdajis, irr dauds jamekle un tad Deews sinna, tur wehl janomettahs. No dseedaschnas-fwehltku komitejas to arri newarr pagebreht, lai ta par ikweenu klausitaju gahda, kas nebuhrt naw eespehjams. Tai jau ta deesgan ruhpes effoht preefsch wisseem dseedatajeem un wianu waddoneem to pecklahjigu ruhmi sadabhuht.

Tu sehroees par to nolisku fwehltku laiku, ka tad effoht dauds un steidsamu darbu un ka schee darbi daschu labbu warrbuht aissaweschoht us fwehltkeem nahlt. — Tahs deenas tuhliht pehz Jahna deenas, ka 26ta, 27ta, 28ta, un 29ta Juni nam wis no pilsschnekeem ween par derrigakahm atsichtas, bet wissu-wairak no lauzeneekeem un semkohpejeem. Jo 20ta Februar bija Latweeschu beedribas-namna wairak semkohpeji un dseedataju waddoni sapulzejuschees, kas ihpaschi schahs deenas par tahn isdewigakahm israudsija. Weenfahrt irr ap scho laiku tas jauftakas gaiss zerrejams un ohtrukfahrt schihs deenas trikt starp suhdu-weddamu laiku un seena-plauschanu. Ka pilsschneeki leezina, tad schah neddelä aissweeney wairak lauzineekl Rihga daschadu eepirkchanu deht atrohdotees, ne ka kahdas neddetas preefsch un pehz tam. Tad wehl irr ja-eewehero, ka ap scho laiku irr wissas skohlas flehtas un tadeht arri skohlotaji sawalligaki. Lihds schim Widsemmes skohlotaji par sawas tautas garrigu lohpchanu, schikti no Kursemmes ammata brahteam, apsprechanas turreja un tapehz scho brihdi par lohti isdewigu turredams es newarru sawas karstas wehleschanas wairs flehpt un lubgt: „Widsemmes un Kursemmes skohlotajus un wissus, kam irr ustizzehts, par muhsu tautas garrigu attihstischanohs gahdah, — kurru usdewums irr, gaismu sapraschanu un meegiä dsihwe isplattiht — un kurru rohkas zaur Debbees Lehma wehleschanu un waldischanas likumeem

irr zilwezibas usplaukschana nolista, scho brihdi welti garram nelaist, bet tannis deenās tē Rīhgā fatiklees." — Ne kad wehl nebuhs til dauds Latweeschu flohlotaji un mahzitaji kohpā fanahkuschi, kā schāis deenās irr zerrejams. — Jauki gan buhtu, kā Widsemneeki Kursemneeleem — wissi rohlas dohdami, fohlitohs weenprahktibā tahs mantas preefsch mums kohpt un wairoht, kō ne kohdas nedī ruhsa warr faehst un kō arri sagli nespēhj nosagt.

Bet mihto Draweneek, us teem, kas zaur sawahm darboschanahm taggadiht fewi līfsees aisturreht, arri zittā laika irr mas zerribas jaleel. Wai peemimi svehtōs rastōs to lihdsibū par tāhm fehnīa dehla kahsahm? (Skatt. Mait. ew. 22, 1—14.) Bet kad Tu par tāhm 4 svehtku deenahm sehofoes, tad es Tew tikkai to warru teift, kā daschi fainneeki man pascham irr teifuschi: „man diwas meitas un weens puissi dseedahs lihds un es ar preelu tohs us wesfelu neddelu atlaidischu, teem sīrgus preefsch braufschanas un zelta kusli lihds dohdams.“ — Wai rē, kā muhsu tautas ihshee dehli dohma un tahdu mums irr dauds.

Dseebatajeem waijaga 26tā Juni ap püssdeenas laiku jau Rīhgā buht, bet klausatajeem peeteek laika deesgan, kad tee 27tā us walkaru Rīhgā noteek; jo kā dsirdams, garriga konzerte til 27tas walkara tīfshoht turreta. Lahdi, kam kohti mas laika preefsch scheem svehtkeem atleek, warr arr til 28tā püssdeenas laika Rīhgā atbraukt, jo schāi deenā laiziga konzerte pehz püssdeenas tils turreta un teem tad arri peetiks ar laizigu konzerti, isbraukschanu un dseefnu farru, kas wiss eelsch dimahm deenahm buhs dsirdams un baudams. Kad ikweens pehz eespehshanas ar labbu prahtu us svehtkeem gribb nahst, tad tas warr wat nu schā jeb tā sawu laiku pehz patikshanas edallihit un faut arri to ihsaku tehredams, tomehr dauds baudiht. Tur, kur mihtestiba zilwelus wadda, now itt nekas nepanahkams.

Tu waizajti, wai buhtu wehlejams, ka dseebataji kusses, usturru, lihds neintu? Kopehz tad ne, jo zaur to weenumehr buhs masaks tehriach un kā jau sinnam, wisseem gan til pilnas kesshas nav, ka warr ildeenas weefnīzā maliiti turreht. Tē klast Tew arr pastanoju, ka Latweeschu labdarrischanas beedribas kehki par wissai lehtu maksu warr püssdeenu dabuht un no sawas pusses wehletohs, ka Tu ar La-weeem tē Rīhgā buhdams nefawetohs tur aiseet, faut arri til redsefshanas deht.

Tu man prassi, kahdā mundeerinā dseebatajeem un dseebatajāhm buhtu wehlejams svehtku deenās tehriees un wai nebuhtu glihtaki, ka tee is latra apgabala, sawas pusses paschu austas drehbes gehrbtohs. Lai nu gan arri us scho prassifchanu negribbu klußuzeest, tomehr man kohti gruhti nahkahs to par Latweeschu apgehrbu teift, kō dohmaju. Us zilwela apgehrbu, kad ta us lepnibas pamatta dibbinahabs, nellahjabs flattiht un warretum ihsī teift, ka lai

ikweens pehz sawas fahrtas un pehz sawas eespehshanas tāhdā apgehrbā us svehtkeem nahst, kā tas lihds schim irr jau paraddis gohdibās eet. — Teesa gan, ka pee wissas tihribas un glihtuma tāpat tau-teescheem, kā Latwjugalla felsenitehm paschgattawatas drehbes dauds rethes glihtaki stahw, ne kā no schihda pirkas kleites un jalkinas, kō firohderis pehz sawas famannas ar daschadeem raibumeem isgresnojis, dohmadams: „je hunder, desto toller.“ Man arri dauds labbaki patihk farkan' balta bantite bisite un wihsukohts wainadisnisch galwā, ne kā wissi schiajohni un loffas. Thpaschi tee pehdigi greñumi mums muhsu tautenites pataisa nemihligas un svechhas.

Balhahm deega settitehm,
Spohschajami kürpitem,
Pellekeemi swahrzineem,
Sneega balteem kresslineem,
— Wihsukotā wainadisnā,
Baltu dīshū preefschautina,
— Sarkan balta bantite
Pihta koplā bisite —
Mudra, tschalla meitenite,
Ta irr ihsī tautenite!

Dīshwo sveits lihds nahloschu reist.

Laws
Zinnihs.

Tehrinisch.

Tehreht irr patihkama leeta un tehreschana irr, kas tik mantai dohd wehrtibu. Tehreschana irr waijadsiba, kō neweens, few skahdes nedarridams, newarr atmest; tehreht irr feht, tehreht irr us augleem doht, bet tehreht warr ar prahtu un bes prahtha, leetig un neleetigi. Kad es falku: „ar prahtu tehreht jeb netehreht,“ tad pee tam negribbu teift, ka weena zilwela warrā irraid sawu tehriau sawalbischana, jo weens tikkai irr kalps, kas augstaku pauehlt isdare. Par tehreschana nospreesch wissupirms dabba patte, tad zilwelu beedribas, kā walsts, pagasts un t. j. pr. tad līttenis un wisspehdigi zilwels pats.

Dabbai irr spehki, kuri zits zittu patehredami athaunojahs un usturrahs un pee tāhdeem spehkeem arri peederr zilweli. Zilweeem dabba tehreschana now tik schauras rohbeschas līkuse, kā zitteem saweem behrneem; zilweeem winna dewuse fapraschana, iswebletees, waj tee gribb dauds jeb mas, leeti jeb neleetti tehreht.

Līttenis mums daschu reis tehrejamu mantu arauj un daschu reis papilnam dahwina, bet mehs zaur sawu fapraschana spehjam no winna untumeem issargatees, un to pa dallai isdarram, kad mehs mantu pehz tehreschana eekrahjam un zits zittam palibdām, tapehz arri mehs zilweli effam beedribā, walsts, pagasts un t. j. pr. saweenojuſchees, lai warretu weens preefsch wisseem un wissi preefsch weena strahdaht un zaur to effam panahkuschi, ka warram drohsehi un netrauzeti sawā pajumtā mist, ka mums

newaid jabaids: siftenis mums speepecht atraus wissu vshwes usturru. Bet pee wisseem scheem labbumem arri wehl daschu truhkumu un nebuhschanu eeraugam un tas noteek zaur tam, kad pee weena darba padauds spehkus isleetajam un ohts paleek nebarrihts, jeb kad par weena darba pastrahdaschanu pahruk leelu algu lohdam, waj arri zaur tam, kad pee newaijadsiga darba sawus spehkus tehrejam jeb kad jaw eelrahiu mantu neleetigi isschkehrschan. Za par prohwi irr zilweku spehku isschkehrschan, kad weenä bohde, kur ar peezeem peeteek, irroid desmit pahrdewej; tapat arri, kad weenä apgabhalä, pilsfehrtä, jeb walstí wissai dauds us tirgoschanu leefahs; zaur to noteekahs, fa par scha darba strahdaschanu pahruk dauds jamalsa.*). To redsam pee linnufipscheem, wihschneekem, luffus- (dahrgummi pretschutirgotajeem un wissahm tahn amiuatu schirrahm (Brangschahm), kas leelatu pelnu atmett; tur pretti tahs, kas masak pelnas atmett, paleek bes strahdneekeem. Lai nu gan tirgoschanai tas usdewums, mantas starp zilwekeem ismainiht un eelsch tam ihpaschi mantas wehrtiba pastahm, tad tomehr now waijadfigs, fa pee wahreem un eebrauzamahm weetahm, fa daschu reis redsam, uspasseeri katu semneelu wirknehm apstahj un bes tam wehl tee ihstenee pirzeji ar faweeem palihgeem sehsch mahja un gaida. Par waijadisbu pahraki warram arri usflattih to, kad ap weenu jeb pahri fabrikeem, kur diwi jeb trihs simts zilweku strahda, desmit un wairak wihschhu un bohschu gaida un zaur tam prezzes teek ta fadahrdinatas, fa pirzeji, kas to eespehj, par derrigu atrohd, tahtaki sawas waijadisbas eepirk. Schahdas nebuhschanas nowehrst newarr weens, bet heedribas un tee, kas to algu lahdam darbam dohd. Itemsim par lihdsibu: kad preefsch peezeesmit zilwekeem, tas fates par diwi rublt pa neddetu pirktu, buhtu diwi bohdes; katra bohde makfatu ihres 200 rubt. un par papihreem 40 rubt., diwi zilweki katra bohde gribetu sawu usturru un drehbes nopolniht, kas buhtu par abbeem 400 rubt.; par abbahm bohdehm buhtu 1280 rubt., tad nu fatram pirzejam, kas par weenu rubli pehrik, buhtu jadohd bohdeekam petnas pahri pahr 25 kapeikahm. Kad nu pirzejem peetku ar weenu bohdi, tad bohdeeks warretu istift ar $12\frac{1}{2}$ kapeikahm petnas. Tapat tas irr ar zittahm eeritahm. Bet kad nu newarr teift, lai schis jeb tas atkahpjahs no ta ammata jeb tahs weetas us zittu weetu un tas palizzejs warretu abbu pelnu weens pats nemt un taha wihsé teem pirzejem nebuhtu nelahds labbums, tadeht derretu, fa pirzeji paschi sawa starp pahrvadishanas bohdi zeltu, kas pahralohs spehkus atraida un pee zitteem darbeam peeraida.

*). Mums schleef, fa zeen rakstajam wihses raljohs „fa wissai dauds pee weena darba strahdasami, darba strahdaschanu pahruk saahdinsmajoht;“ jo ar wahreem verabbihts un ar darbeam apseztahis: „jo wairak zilweku pee weena darba strahda, jo pilnigali darbs teef pastrahdas un jo lehlaiki tohp ta isstrahejumi.“ Red.

Tapat ka neprahliga mantu un spehku tehreshana warr zilwezibai leelu flahdi darrhi, arri prahliga tehreshana warr dauds labbuma peeschirt un tapehz no tehreshanas now ja-atraujahs. Mums waijaga laiku, papihri un mehli leetaht, lai zitteem muhsu dohmas tiktu sinnamas; mums waijaga derrigus zilwekus, kas dohmas krahi un apspreesch, derrigas un ewehrojamas leetas tsdibbina, usglabba un starp mums isplatta. Mums arri zaur tehreshana waijaga sawu garru un meesu spigru un wesslu usturreht.

Mantu safraht irr sahraht darbu, to prett zitteem darheem pehz waijadisbas warr ismainiht; het lo tas lihdsetu, kad weens deesin zit mantas sahrahtu un ar to weens pats tiktu tuksnessi astahs? Te nu flahdi redsam, fa mums waijaga muhsu lihdszilweku palihga, un lai mums tas netruhktu, mehs strahdajam un lo strahdajuschi, ismainiam. Repareisti darritum, kad wissi pee weena darba strahdatum, par prohwi, kad wissi tikkai apgehrbu fagattawotu un neeweens par ehdamahm leetahm negahdatu. Tadeht waijaga, fa mehs us tam raudstum, fa pee weena darba nuteek padauds patehreti spehki jeb manta; jo kas pahri atlifs, tee raudsiks few zithu darba lauku.

C.....g.

Zilweku sagli Mefitka.

Jam sinnams, fa Mefitka zilweki teek sagli, lai gan schahdus nedarbus ar briesmigu sohdu sohda.

Behrn' gadv' Juni mehnest tahds nedarbs tikkapastrahdahts pee kahda augstmanau familjas lohzelka. Kerwantes bija kahdu walkaru us teateri gahjis un nepahrnahza wairs mahjas. Winna peederigeem daschas webstnizes tikkapfehitas no winna laupitajeem, un tee prassija, lai 100,000 dollaru par Kerwantes swabbadibu malkajoh, zittadi wiasch tiffschoht nonahwehts; wehlaik arri no schlks naujas summas dauds atlaida. Schis nedarbs bija apbrihnojams; tas bijis notizzis paschas pilsfehtas widdu, kur zilweki eet, fa straume teek. Par schi negantibu ihpaschi gubernators Maniela fung dusmojahs. Winsch nehma tohs labbatohs polizistus un kahdu barrinu saldatu un dewahs us mefleschanu. Puhlisch nepalika bes augteem. Tai 4ta Juli isdewahs nelaimigo Kerwantes lihds ar faweeem moxitajeem Mefitkas ahrpilsfehrtä atraft. Kerwantes bija kahda zaurumä appalisch grihdas eerakts, azzis un ausis ar wafku aisspeetas, rohlas us mugguru safeetas, un ar maju drusku ehdamia katu deenu ehdinahsts, ar weenu ohlu (pautu) par deenu. Wiasch schinni zaurumä bija 7 deenas un 8 naktis wahrsits. To pehdigo nakti, kad winnam wafkis bija ausis istuffis, winsch bija osirdejis, fa rihtä winna sagli winnu buhschoht nokaut, ja Kerwantes raddi to paschu deenu naudu nesuhtischoht. Bet palihgs nahza iysta laika. No schi briesmiga zeetuma winna atswabbimaja gubernators Maniels; diwi no scheem hendas salpeem tikkatuhlin fanemti; tas weens bija

Spanetis, sam bija bohde schinni paschā nammā; oħris bija Melkaneetis, tas kerwanti bija apfargajis.

Gr.

Smeeklu strahstinsch.

Kahda jeewa, kuras wihrs bija diktli flims us paſchu mireħanu, — bija dauds beenas un naktis pee flimma wihra gultas bes meega paivoaddiżu. — Tak pehdigi meegs minnu pahrwarreja ta, ka wairs ilgati newarreja iſtureht. — Schi sakka us sawu flimmu wiħru: es tagħad arri gribbu druzin liktees gullekt, — het lab tu gribb mirt, — tad paſauz arri mannt.

J. Mester.

Mihkom draugam no floblas gaddeem,
Jaunpils floblimeisteram, ehrgelneekom un kesterim

S ch e p s k y un wiħna lanlatai draudsej,

ta 18. Maijä 1873,

Kursemme.

Diwidefmitis peezus qaddus fejjis
Floblas dahrsā razzis, rawejis,
Kohzinus ar mihleſtibu lehjis,
Pohnejis un pee maikħu pefejjis,
Nu us jaunu kerr pee darba! — kohpi —
Samu Kohzinus — liħds meerū toħpi! —

Sudrabkabħas arri reiħa swinnet! —
Sudrabħoħt lat-djhivis zejtħi Jums mirdi! —
Sudrabotu kroħni, behrni! — pinnat —
Wezzakeem no vateizigas fids! —! —
Augstu laimi Jums!!! liħds selta kroħni
Piñżeet kohpā fhekk un — tur par lohni!!!

E. F. S.,
Grammā.

Par īnum

- Wisseem teem, tas Walkas seminarōs gribb eeftit, fa 15. Junij f. g. draudseſt floblimeistarū seminārā un 16. Junij pagastaf kohlmeistarū seminārā u jaunpils floblimeisteras effameni tureħx. Skaidratas finnas par schi latris pee sawa mahzitaja war dabbu. —
- Ta warribu kahds atroħdahs, tas us draudseſt floblimeistarū ammatu zittur neħħa seminārā ir-fataffjees un jaur effameni gribb parahdib, ka schi ammatu derr, taħbi minn floblimeistarū seminārā 21 mä Junij f. g. Walkas seminārā noturreħx, fur ar sawahm Leezibahm 20. Junij pee man japeezeżahs. — Tepat arri Widsemes floblas walidifħanas wahrdi preeleku, ka ar teem, tas us pagasta floblimeistarū ammatu zittur neħħa seminārā ir-fataffjees un, ka schi ammatu derr, jaur effameni gribb parahdib, schi 19. un 20. Junij f. g. Walkas seminārā noturreħx, fur pee schi effameni komitejas preefsch-neka Dsehrbenes mahzitaja Kneħsler ar sawahm Leezibahm irr japeezeżahs.
- Preefsch teem pagasta floblimeistareem, tas ir effameni taiffijschi un sawa darbā stahw, bet ta ammatu weħl gaixha kribbetu palist, meħs palihha kursu us naħfeschu pufsgaddu pee pag. floblimeistarū seminārā eetafsim. Floblas nauðu nebuhs jawallfa. Tik par to istabu, fur abbi seminārā floblotaji wi-

aus mahzihs, warribu 2 r. f. par pufsgaddu buhs jaliħdja. Par iſturru un foħtelij pafsheem jagħadha. Liħds 20 taħdu seminaristi warribu paliħha kursu warrexti eenem. Kas taħda wiħse seminarā gribbetu eestalhees, tas lat pee man liħds 1. Juli f. g. jaur raksteem uʃ-dohdahs.

4) Wisseem floblotajem, tas pee muhsu floblahm us semnehm strahda, finnmu darra, ka to konferenzi, fu agrak ikgaddus Turrādā noturreja, schogħid' Walka 18. un 19. Juli turreħx. Un ka schinni gadda 25 għad-pagħijsi, kamehr schi konferenze zebla, tad tik il-ġu pastahwibu peeminnejhem un tas-peħz arri luħdu papilnam fanahli. Pirmi deenā us schi peeminneħha malfi tħopħa turreħx. Kas pee taħs gribb pedallitees, tam luħdu par to wiċċ-weisħla liħds 11. Juli Luġasħu draudses floblas fungam uħdmu finn laist.

Skaidratas finnas latris weħl pee sawas draudses mahzitaja war dabbu. H. Guleke, schulraħts.

Nihga, 7. Mai 1883.

S i n n a.

Wissi Walkas kreis draudses un pagasta floblotaj, fa arri floblas un pagasta wezzaki teek usazinati, trefħoħiż Wasfaras sweħħi, 29. Mai f. g. Gaujenes pilsmiċċha u konferenzi fanahli. — Peħz beitgas konferenzes noturreħs floblotaji d-seedafħanas- un Palmsnar- Aumeisteires draudses basuhnes kohris puhsħanas konzerti Widsemmes floblotaj atrattu laħdei par labbu.

Konferenze fahlfées puliżi 10tħos no riħta, konzerte puliżi. Szjods peħz pufseħħas. Dsejjataji lai fanahli oħra tħovekli deenā walkarā. Walkas kreis floblu rewidents C. Brandt.

Nihgas Latv. labdorrishanas becdiba
faww i-slōħejha u turrehx fu ħekk tħieni ta 20 ta Mai peħz pufseħħas. Isloħejħamas daxxan jau no 17 tas Mai Latviesħu becdibas-nemmha leħla bueb islkas, tur latris taħs war dabbu. — Turpat arri pahroħihs lobħas. — Lobħas weħl dabbu jħażżeż wissi jau qarax peeminnejha meetħas un bes tam orri Verħend oħra k. boħde, Naku- un Schinħu-eelu stuħri un Ballor k. mäfseb-boħde pee Jaunajeem waħretem. Preelfħnezzija.

Labbibas un zittu prezzi tħixx

Nihga, 10. Mai 1873.

M a t f a j a p a r :	
1/3 tħiġi. jeb 1 puhru kweċċu	4 r. 80 l.
1/2 " " 1 " ruđu	2 r. 50 "
1/3 " " 1 " mesħu	2 r. 20 "
1/3 " " 1 " anfu	1 r. 35 "
1/3 " " 1 " rupju ruđu militu	2 r. 30 "
1/3 " " 1 " bihekketu ruđu militu	4 r. — "
1/3 " " 1 " kweċċu militu	4 r. 70 "
1/2 " " 1 " mesħu putraimu	3 r. — "
1/3 " " 1 " grifku putraimu	4 r. — "
1/3 " " 1 " aufu putraimu	— r. — "
1/3 " " 1 " tirru	3 r. 25 "
1/3 " " 1 " kartuppelli	— r. 80 "
1 puhdu feena	— r. 60 "
1/2 " jeb poħdu dżess	1 r. — "
1/2 " " " appiav	— r. — "
1/2 " " " kweċċa	5 r. 50 "
1/2 " " " tabbala	1 r. 25 "
1/2 " " " kroħna linnu	— r. — "
1/2 " " " brakkha	— r. — "
10 puhdu jeb 1 birkaw. kroħna linnu	44—54 r. — "
10 " " 1 brakkha	39—42 r. — "
1 mużza linnu fekkha kroħna	10 r. — "
1 " " lillu luđu mużza	11 r. 50 "
1 " " egħlu mużza	10 r. 50 "
10 puhdu (1 mużza) farlannejah fahis	6 r. 50 "
10 " " rupja baltabs fahis	6 r. 25 "
10 " " smalks baltabs fahis	6 r. 25 "

Liħds 4. Mai atnħa kus- 628 un aissaqijsi 379 fuq.

Arbilvedams redalteħrs: A. Leitan.

